

جلسات شرح و تفسیر

حجت الاسلام و المسلمین استاد
محمد جواد حاج علی اکبری

موضوع:

جلسه ۱۰۱ دعای ۲۰ (مکارم الاخلاق)

جلسه ۳۷۲ شرح دعای صحیفه سجادیه

۱۴۰۲/۱۱/۰۹

■ زمینه‌های بار یافتن به مرتبت فائزین

■ درجات فائزین

۱. فوز مبین

۲. فوز کبیر

■ تربیت آرزوها؛ کار اصلی دعاها در ماه مکرم رجب

■ اهمیت رسیدن به مقام امن

■ اسارت در زمان و مکان

■ رسیدن به مقام لقاءالله

■ طلوع طلعت نبوی در جلوه‌های گوناگون

■ هم‌نشینی با امام حسین (علیه‌السلام)؛ مافوق همه نعمتها

بشود، بعد ایمان در جلوه انواع و اقسام عمل صالح در زندگی او متجلی بشود، جمع این دو با هم اسمش می‌شود تقوا، یعنی از یک تقوای عمیق بهره‌مند بشود. تقوای عمیق یعنی قلب او آراسته به تقوا باشد، محیط اخلاقی‌اش به همین ترتیب، محیط عملش هم همین‌طور. این می‌شود تقوای به معنای خاص که در یک کلمه اگر بخواهد خلاصه بشود می‌شود اطاعت. یعنی این در برابر فرمان خدای متعال حالش حال تسلیم است، هر چه خدای متعال امر کند این پای آن فرمان هست و آن‌جا حاضر است، هر جا هم که خدای متعال نهی کند نمی‌توانید او را پیدا کنید. بنابراین اگر کسی به این ویژگی‌ها آراسته شد معنایش این است که مقدمات رسیدن به مقام شامخ فائزین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَتَعَنِّي بِالْاِقْتِصَادِ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ السَّادَاتِ، وَمِنْ أَدْلَةِ الرَّشَادِ، وَمِنْ صَالِحِ الْعِبَادِ، وَارْزُقْنِي فَوْزَ الْمَعَادِ، وَسَلَامَةَ الْمِرْصَادِ».

زمینه‌های بار یافتن به مرتبت فائزین

به توفیق الهی بحث ما رسید به این قطعه نورانی از دعای شریف مکارم الاخلاق که در باره فوز المعاد بود. جمع‌بندی بحث این است که اگر به توفیق الهی بنده خدای متعال در ایمان، به نقطه‌ای برسد که به فضل پروردگار، ایمان به خدای متعال در قلب او مستقر

۱ فرازی از دعای بیستم صحیفه

سجادیه

را، هم مالش را. یعنی هم آنچه را که هویت شخصیتی اوست، هم آنچه که جزو وابسته‌های اوست. هویتش می‌شود جاننش، وابسته‌اش می‌شود مالش. فرمود خدای متعال می‌خرد؛ «إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ»^۳ در برابرش قیمتی که خدای متعال پرداخت می‌کند بهشت است.

بعد فرمود «يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ»^۴ این‌ها در ایمان به درجه‌ای از صدق و راستی رسیدند که اگر میدان مبارزه با دشمنان خدای متعال برای آن‌ها فراهم بشود درنگ نمی‌کنند، می‌زنند به خط «يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ» وارد مرحله مقاتله می‌شوند و در این مقاتله هر چقدر بتوانند

برای او فراهم شده است، این می‌شود جزء فوج فائزین و رستگاران و کسانی که به توفیق الهی از عذاب در امان هستند و در سایه لطف حق به بهشت جاودانی رسیدند؛ اگر کسی این ویژگی‌ها را داشته باشد.

همین جا یکی دو جلوه خاص هم در قرآن کریم آمده است که عبارت است از «قَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ»، وارد شدن به مقام مجاهدین در راه خدای متعال، اگر به فیض شهادت هم برسد که زهی سعادت. این به طور ویژه در آیات الهی آمده است. «إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ»^۲ فرمود رابطه انسان مؤمن با خدای متعال می‌رسد به آن جایی که خدای متعال می‌شود مشتری او و خریدار او؛ هم جاننش

۳ همان

۴ همان

۲ آیه ۱۱۱ سوره مبارکه توبه

شما «فَاسْتَبَشِّرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ»^۸ از این تجارتی که شما موفق شدید، از این معامله‌ای که به آن موفق شدید بشارت باد بر شما. «وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ»^۹ این همان فوز عظیمی است که در اختیار شما و در دسترس شما قرار گرفته است. این جا از کلمه فوز با صفت عظیم استفاده شده است «فوز العظیم». با توصیفی که در این آیه کریمه شد معلوم می‌شود مقام مجاهدین مخصوصاً مجاهدین شهید، مقام فوز عظیم است. پس این‌ها زمینه‌های بار یافتن به مرتبتی است که از آن تعبیر می‌شود به رتبه فائزین، آن هم فوز عظیم که در این قسمت اخیر آمده بود. کل این ویژگی‌ها اگر بخواهد

از دشمنان خدا می‌کشند؛ به همین صراحت «فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ»، اگر هم سعادت یارشان شد که به شهادت می‌رسند «و یقتلون» بعد هم فرمود این وعده‌ای است که خدای متعال در کتاب‌های آسمانی پیشین هم داده است، «وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ»^۵ در تورات این وعده را ما دادیم، در انجیل هم دادیم، الان هم که در قرآن، این هم سندش «وَ مَنْ أَوْفَى بَعَهْدِهِ مِنْ اللَّهِ»^۶ چه کسی باوفاتر از خدا در عمل به وعده‌ها. بعد هم فرمود: «فَاسْتَبَشِّرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ»^۷ خطاب به یک چنین انسان‌های سعادت‌مندی این طور گفته می‌شود که بشارت باد بر

۸ آیه ۱۱۱ سوره مبارکه توبه
همان ۹

۵ همان
۶ همان
۷ همان

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب
(علیه‌الصلوة‌والسلام) و اهل‌بیت عصمت
و طهارت (سلام‌الله‌علیهم‌اجمعین).

درجات فائزین

۱. فوز مبین

این مطلبی بود که ما جلسه
گذشته صحبت کردیم. من
جمع‌بندی‌اش را عرض کردم.
تکلمه‌ای هم دارد که عبارت
است از این که در تأملی که
ما در آیات مربوطه در قرآن
کریم داریم، برای فائزین
سه مرتبه معلوم می‌شود.
مرتبه اول عبارت بود از
فوز مبین، مرتبه دوم فوز
کبیر، مرتبه سوم فوز عظیم.

در سوره مبارکه انعام این
تعبیر هست «مَنْ يُصْرَفْ
عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ...»^{۱۲}
اگر کسی عذاب قیامت از او

با حقیقتش و روحش معرفی
بشود، می‌شود شیعه علی
بن ابیطالب (علیه‌الصلوة‌والسلام)
که رسول اکرم (صلوات‌الله‌علیه)
فرمود: «إِنَّ عَلِيًّا وَ شِيعَتَهُ هُمُ
الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»^{۱۰}. اگر
کسی شیعه علی بن ابیطالب
(علیه‌السلام) بشود یعنی همه این
چیزهایی را که گفتیم دارد؛ از
ایمان و عمل صالح و تقوا و
بار یافتن به مراتب بالای
الهی و... اصلاً شیعه یعنی
همین. مگر معنای شیعه غیر از
این است؟ همه این‌ها هست
تا مقام مجاهدین، تمام آن در
کلیدواژه شیعه جمع است که
برای شما خواندم. امام باقر
(علیه‌السلام) فرمودند «إِنَّ شِيعَتَنَا
هَمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»^{۱۱}.

نقطه مرکزی آن عبارت
است از عشق و دلدادگی به

۱۰ تاریخ دمشق: ۴۲ / ۳۳۳ /

۱۹۰۰

۱۱ بحار، ج ۲، ص ۲۹

۱۲ آیه ۱۶ سوره مبارکه انعام

این شخص را بگیرد بیچاره است، این می‌شود جزو شقاوت، می‌شود جزو اشقیاء، یعنی از سعادت‌مندان نمی‌شود. فرمود مرگ که برای شما قطعی است، «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ» این است، تعبیر همین است که شما مرگ را خواهید چشید که این تعبیر هم تعبیر جالبی است. «كُلُّ نَفْسٍ» هیچ استثنایی ندارد. «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ» همه می‌میرند، همه شربت مرگ را خواهند چشید «وَ إِنَّمَا تُوفَّوْنَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» تکلیف شما کجا معلوم می‌شود؟ در قیامت معلوم می‌شود.

در روایاتی از امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) هست که فرمود: «الْغِنَى وَ الْفَقْرُ بَعْدَ الْعَرْضِ عَلَى اللَّهِ»^{۱۴} اکنون معلوم نیست کی چه کاره است، وقتی به

منصرف بشود، به او اصابت نکند، خدای متعال به او رحم کرده است، «وَ ذَلِكِ الْفَوْزُ الْمُبِينُ» فوز مبین این است که یک کسی از عذاب در امان بماند. خود این می‌شود فوز مبین، آن نجات آشکار، یعنی یک کسی از جهت سلامت شخصیتی به گونه‌ای زیسته باشد که از عذاب سالم بماند، به سلامت باشد. اگر از آن جا به سلامت بماند این می‌شود فوز مبین.

فرمود: «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ إِنَّمَا تُوفَّوْنَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَ أَدْخَلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ»^{۱۳} اگر دنیا شخص را اسیر نکرده باشد؛ اسارت یعنی شهوات دنیا و خواسته‌های دنیایی که فریبی هم بیش نیست، اگر

طیبی باشد زهی سعادت.

پرورش انگیزه‌ها و تربیت آرزوها؛ کار اصلی دعاها در ماه مکرم رجب

در همین دعای ماه مکرم رجب می‌گویید «أَحْيِنِي مَا أَحْيَيْتَنِي مَوْفُورًا»، می‌گویید تا من در این دنیا زنده هستم بهره فراوان داشته باشم، یعنی از لطف تو، از کرم تو، از نعمت‌های تو بهره‌مند باشم. «أَحْيِنِي مَا أَحْيَيْتَنِي مَوْفُورًا» منتها «وَ أَمْتِنِي مَسْرُورًا وَ مَغْفُورًا» من را هم شادمان بمیران، وقتی من می‌میرم اول شادی و خوشی من باشد و مورد آمرزش تو قرار گرفته باشم. «أَحْيِنِي مَا أَحْيَيْتَنِي مَوْفُورًا وَ أَمْتِنِي مَسْرُورًا وَ مَغْفُورًا». حضرت آقا حفظه الله تعالی درباره دعا‌های ماه رجب

خدای متعال عرضه شدید، «یومئذ تعرضون» آن روز شما به درگاه خدای متعال عرضه می‌شوید، دو تعبیر در قرآن هست، یکی عرضه اعمال است، یکی عرضه خود شما است. «تعرضون» خودتان را عرضه می‌کنند به ساحت خدای متعال. آن جا معلوم می‌شود کی چه کاره است «الغنى و الفقر بعد العرض على الله»^{۱۰} آن وقت معلوم می‌شود چه کسی دارد چه کسی فقیر است. داشتن‌ها و نداشتن‌های این جا بیشتر همان متاع الغرور است، یک شوخی است، هر کدام هم یک وجهه‌ای دارد. داشته باشد یک جور است، نداشته باشد یک جور است. دل بسته نشود، بهره‌مند باشد، بهره‌اش هم بهره حلال و

«بِالشَّهَادَةِ فِيمَنْ خَتَمْتَ»
 آن‌هایی که پایان کارشان به
 بهترین وضعیت خواهد بود.
 دعاها خیلی دعاهای نابی است،
 ان شاء الله بهره‌مند هستید.

کار اصلی دعاها در ماه مکرم
 رجب عبارت است از پرورش
 انگیزه‌ها، تربیت آرزوها و
 تمناهای شما ذیل ارتقاء و
 تصعید هدف‌های شما. هنر
 اولیاء خدا در دعا این است؛
 هدف‌های شما را تصعید
 می‌کنند، ارتفاع می‌دهند،
 وقتی هدف شما ارتفاع پیدا
 کرد، آرزوی شما هم پرورش
 پیدا می‌کند. آرزو که پرورش
 پیدا کرد امکان پروازهای
 بلند برای شما فراهم
 می‌شود. یعنی از این جاذبه
 محیط دنیایی، انسان را اوج
 می‌دهد، هنر دعا این است.

می‌فرمودند عالیۀ المضامین
 است، دعاهای ماه رجب
 خیلی دعاهای خاصی است؛
 پرنکته، مغز، از جمله همین
 دعای هر روز ماه رجب است.
 می‌گویید خدایا برای من از
 قضاء خودت بهترین‌ها را قرار
 بده «وَ اَخْتِمَ لِي فِي قَضَائِكَ
 خَيْرَ مَا خَتَمْتَ وَ اَخْتِمَ لِي
 بِالسَّعَادَةِ فِيمَنْ خَتَمْتَ» و کار
 من با سعادت در این عالم
 به پایان برسد. پایان‌بخش
 زیارت‌نامه حضرت فاطمه
 معصومه (سلام الله علیها) هم همین
 دعای ختم به سعادت است.
 من هر وقت این‌ها را می‌بینم،
 هم سعادت می‌خوانم، دوباره
 شهادت می‌خوانم. یعنی این
 به چشم شهادت می‌آید.
 چون قله‌ی سعادت شهادت
 است. «وَ اَخْتِمَ لِي بِالسَّعَادَةِ»
 بفرمایید بالشَّهَادَةِ، دعا را عوض
 نمی‌کنیم، ترجمه می‌کنیم.

اهمیت رسیدن به مقام امن

این آیه کریمه می‌فرماید: «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ إِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»^{۱۶} همه پاداش شما و اجر شما به صورت نهایی در قیامت است. آن جا یک جمع‌بندی این است: «فَمَنْ» اگر کسی آن جا «زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ» از آتش، از جهنم سالم ماند، جدا ماند، «وَ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ» و وارد بهشت شد «فَقَدْ فَازَ» این است. «فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ»^{۱۷}. عرض می‌کردیم اصل مسئله آن جاست، داشتن و نداشتن، دارایی و ناداری، سعادت و شقاوت آن جا معلوم می‌شود. تا این جا فوز مبین است، یعنی تا جایی که به لطف خدای متعال شما از

۱۶ آیه ۱۸۵ سوره مبارکه آل عمران همان
۱۷

عذاب نجات پیدا کردید؛ نگرفت، آتش سمت شما نیامد. ببینید ما گاهی به سادگی عبور می‌کنیم، اصلاً ساده نیست، خیلی بزرگ است. این که شما التماس می‌کنید «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً»^{۱۸} و بفرمایید «وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ» این چیز آسانی نیست، این‌ها را خدای متعال می‌پسندد. رسیدن به مقام امن خیلی مسئله مهمی است که انسان امنیت پیدا کند.

امام (رضوان‌الله‌تعالی‌علیه) یک تعبیر عرفانی سنگینی داشت، جان کلامش این بود، اگر کسی موفق شد نام سلام پروردگار متعال را در شخصیت خودش محقق کند. نام سلام، «هو السلام، منه السلام، اليه السلام». اگر موفق شد یعنی چی؟ می‌گوید یعنی افکار

۱۸ آیه ۲۰۱ سوره مبارکه بقره

مؤمن بدرخشد و او به خلافت الهی، به مقام سلام رسیده باشد، از آن معرکه به سلامت خواهد گذشت. این می شود «فنا عذاب النار». خیال نکنیم «فنا عذاب النار» چیز ساده‌ای است. آن جا به سلامت است، یعنی او را نمی‌گیرد، از آن جا عبور می‌کند که حالا یکی از خطرناک‌هایش را می‌خواهم برای شما بگویم. یکی از مخاطرات بزرگ آن را که خدا به فریاد همه ما برسد، خود این فوز مبین است «رُحِزِحَ عَنِ النَّارِ» یعنی از آتش در امان ماند. تمام این دعاهای ماه رمضان را شما می‌خوانید، تمام آن ناله می‌زند که من را از آتش نجات بده. این جا هم برای شما خواندیم «مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ...»^{۲۰} اگر کسی در آن روز، عذاب

سالم، اخلاق سالم، معنایش این است. «سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطَّلَعِ الْفَجْرِ»^{۱۹} آن سلام این است. اخلاق سالم؛ یعنی در اخلاقش حسد، کبر، ریا، غرور، عُجب و از این چیزهای کثیف و عیب‌های بزرگ نیست، چون تمام این‌ها آتش هستند. اخلاق سالم یعنی متعادل، مرتب، اعمال سالم. اعمال سالم یعنی معاشرت‌ها ذیل نام سلام است.

رابطه مؤمنین براساس سلام است. یعنی از ناحیه من به شما هیچ آسیبی نمی‌رسد، خیالت راحت باشد. معاشرت‌ها سلام، معاملات سلام، سالم. قراردادهای سلام، خرید و فروش‌ها سلام. این‌ها را شما در ذهن شریف‌تان بیاورید، اگر در همه این محیط‌ها نام خدای متعال در وجود انسان

و آتش از او گردانده شد، به او نرسید، این به فوز مبین رسید. خیلی تعبیر عالی است. «وَ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ»^{۲۱} چقدر این آدم سعادت‌مند است.

۲. فوز کبیر

مرحله بعد آن است که در آیه قبلی آمده بود «ادخل الجنة»، خیلی خوب حالا از این مرحله که به سلامت رفت، یعنی شرایط آماده شده که ایشان وارد بهشت بشوند. وارد بهشت که می‌شوند مرحله اول است، یعنی آن رتبه اول این است «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ» که نهرها از آن جا جاری است. جالب است در عمده آیات مربوط به بهشت شما این دو مطلب را دارید؛ یکی درخت است، یکی هم نهر است. واقعاً

۲۱ همان
۲۲ آیه ۱۱ سوره مبارکه بروج

تا این جا شبیه هم است، منتها عنوان این است «وَعَدَ اللَّهُ» خدا به مؤمنین و مؤمنات وعده داده است. قرآن کریم گاهی روی این نکته اصرار می‌کند چون یک وقت‌هایی آن قدیم‌ها در جهالت اولی خانم‌ها را حساب نمی‌کردند. قرآن اصرار دارد که هیچ فرقی با همدیگر نمی‌کنند. «مَنْ ذَكَرَ أَوْ أَنْثَى» مؤمنین مؤمنات، قانتین قانتات، صادقین صادقات، متصدقین متصدقات. از این جهت هیچ فرقی بین آقا و خانم وجود ندارد. لذا این تأکید است. «وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ»^{۲۵} ضمن این که این خیلی بشارت هم دارد، یعنی شخص دریافت می‌کند خودش یک بشارت است.

وقتی انسان جایی می‌رود که در آن جا درخت‌هایی است، یک آب زلالی هم جاری باشد، یک حس بهشتی به انسان دست می‌دهد. در هر صورت «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ»^{۲۳}، حالا متناسب با ایمان‌شان و عمل صالح‌شان این‌ها وارد بهشت می‌شوند «لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ». پس این مرحله شد «ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ» چه سعادت بزرگی.

این فوز این جا توصیف شده به کبیر، چه سعادت بزرگی نصیب این‌ها شده است، به‌به خوش به سعادت‌شان. از این هم بالاتر هست؟ بله از این بالاتر هم هست. «وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ...»^{۲۴}

اسارت در زمان و مکان

«جَنَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ»^{۲۶} این را در آیه قبلی گفته بودیم، اما این جا تفاوتش این‌ها است «خَالِدِينَ فِيهَا» این جاودانگی، یعنی هستند که هستند. العظمة لله. اصلاً برای ماها قابل تصور نیست. وقتی ذهن‌مان را خیلی هم خالص‌سازی می‌کنیم، بعد دوباره در آن خلوصش می‌بینیم اسیر زمان است. یعنی زمان را می‌کشیم اسمش را می‌گذاریم خلود. اگر شما خواستید در ذهن‌تان جاودانگی را تصور کنید چه کار می‌کنید؟ همین زمان را امتداد می‌دهیم، یک امتدادی که انتها نداشته باشد، به آن می‌گوییم خلود، در حالی که خلود این نیست. خیلی بالاتر از این‌ها است. «خَالِدِينَ فِيهَا» چون اساساً

دیگر زمان مطرح نیست. ما این جا اسیر زمان هستیم، چاره‌ای هم نداریم. ما دو اسارت داریم که به آن مبتلا هستیم؛ یکی اسارت به زمان است، یکی اسارت به مکان است. جنابعالی نه می‌توانی از زمان جدا بشوی نه از مکان، تا از این مرحله عبور کنی، از این جا که عبور کردی از این دو اسارت رها می‌شوی. آن خلود معنایش خیلی بالاتر از این‌ها است.

رسیدن به مقام لقاءالله

بعد فرمود «وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً»^{۲۷}، اقامتگاه‌های خیلی خیلی دلپذیر و دوست‌داشتنی است. طیبه یعنی خیلی خوش می‌گذرد؛ «مَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَاتٍ عَدْنٍ»^{۲۸} آن وقت تازه وسط

۲۷ همان

۲۸ همان

۲۶ همان

آن‌ها راضی شده است، این‌ها دیگر باغ و بوستان و مساکن طیبه و حور و غلمان و همه آن چیزهایی که در آن جا فراهم شده که اصلاً برای ما قابل تصور نیست، اگر یک اندکی از آن را به کسی در این عالم بدهند دارایی او از تمام آنچه که در این عالم هست بیشتر است. مثلاً از آن مساکن طیبه یک دانه اقامتگاه بهشتی را به او بدهند آن اقامتگاه بهشتی او از هرچه که در این عالم هست بالاتر است. حلاوتی در آن رضایت حق است که وقتی به او می‌گوید تو را پسندیدم، می‌گوید دیگر من تو را خواستم، قبول کردم. این وقتی به مقیم رضا رسید «رَضَوَانُ مِنْ اللَّهِ أَكْبَرُ»^{۲۹}، این اکبر یعنی بزرگتر است از چی؟ یعنی از هر چی که گفتیم تا حالا. از

این جا که خودش «جَنَاتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ» همه‌اش بوستان‌ها است، برای این‌ها یک بهشت اختصاصی ویژه در نظر گرفته شده است. این‌ها چه سعادت‌ی دارند. به این نقطه که رسید می‌گوید «وَرَضَوَانُ مِنْ اللَّهِ أَكْبَرُ»^{۲۹} این‌ها وقتی به آن نقطه رسیدند، اتفاقی که می‌افتد این است؛ پیک اختصاصی حضرت حق تبارک و تعالی به این‌ها سلام می‌کند. آن می‌شود بهشت‌شان «سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ»^{۳۰} خدای متعال برای آن‌ها سلام می‌فرستد.

آن جا باز این‌ها یک درجاتی دارند. برخی هستند که دریافت‌هایشان با واسطه نیست. این‌هایی که رسیدند به مقام رضوان که خدای متعال از

۳۱ آیه ۷۲ سوره مبارکه توبه

همان ۲۹
۳۰ آیه ۵۸ سوره مبارکه یس

مسکن طیبه و از جنات عدن. جنات عدن که دیگر قلب بهشت است. از همه این‌ها بالاتر است. «وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ» شاید آن جاست که در سوره مبارکه قیامت گفت که این سوره قیامت هم خودش قیامتی است، «لَا أَسِمْ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ»^{۳۲} تا می‌رسد به آن جا «وَجُوهٌ يُّوْمِتُ نَاضِرَةٌ * إِلَى رَبِّهَا نَاطِرَةٌ»^{۳۳} که یکی ضاد است یکی اش ظاء، این‌ها را در خواندن هم باید انسان درست بخواند تا تفاوتش معلوم بشود. فدای آن پیامبری که فرمود «أَنَا أَفْصَحُ مِنْ تَكْلِمٍ بِالضَّادِ؛ خُوشْگَلِ تَرِينِ ضَادِهَا رَا مِنْ بَهْ أَنْ تَكْلِمَ مِیْ کَنِمَ». پس این جا دارد «وَجُوهٌ يُّوْمِتُ نَاضِرَةٌ * إِلَى رَبِّهَا

نَاطِرَةٌ»^{۳۴} یعنی این‌ها این قدر خوش هستند، این قدر خرم هستند، چهره‌هایی در آن روز هستند که در اوج شادمانی هستند، «ناضِرَةٌ» یعنی شاداب، خندان، متبسم. خب مگر چه شده است؟ «إِلَى رَبِّهَا نَاطِرَةٌ» این‌ها به مقام لقاء رسیدند، این‌ها جمال حق را مشاهده کردند. قرآن خیلی صریح است، تأویل بردار هم نیست. این جا اگر بخواهید غیر از اولیاء کامل مثالی برای آن پیدا کنید، طبق روایات ما بخواهید پیدا کنید، برخی از شهداء هستند که به این جا می‌رسند، این دیگر اختصاصی شهداء است که به این نقطه می‌رسند. بی‌خود نیست که همه اولیاء تمنای آن را داشتند، این مربوط به آن مرحله است.

۳۲ آیه ۲ سوره مبارکه قیامت

۳۳ آیات ۲۲ و ۲۳ سوره مبارکه

قیامت

طلوع طلعت نبوی در جلوه‌های گوناگون

هم‌نشینی
با امام حسین (علیه‌السلام)
ما فوق همه نعمت‌ها

در روایات دارد وقتی که مؤمنین را به بهشت می‌برند، این‌ها می‌روند می‌روند جلو و همین جور دائم بهره‌مند می‌شوند، بهره‌ها پشت بهره‌ها، فرشته‌ها این را می‌برند از این بوستان به آن بوستان؛ حالا من که می‌گویم بوستان، نمی‌توانیم تصور کنیم یعنی چی که «عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ»^{۳۵} از این طرف و آن طرف می‌روند، می‌چرخد. بعد به این‌ها می‌گویند خوب حالا هرچی شما بخواهید، اراده کنید برای شما فراهم می‌شود. حالا با آن درجاتی که دارند، این‌ها سیر می‌کنند، می‌روند می‌روند بعضی‌هایشان می‌روند جلوتر باز بهره‌های

در روایت در باره شهداء این جمله را دارد که این‌ها به وجه الله نظر می‌کنند «ینظر فی وجه الله». «ینظر» جمال حق را تماشا می‌کند. آن جمال الله که می‌بیند چیست؟ آن جمال الله طلعت محمد مصطفی (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) است. چون آن تجلی این است که هوش از سر انبیاء می‌برد، بقیه که بماند، وقتی انبیاء حقیقت پیامبر را دریافت می‌کنند هوش از سرشان می‌رود، نور او که نور حق است با جلوه‌هایش طلوع می‌کند. جلوه‌هایش هم یکی فاطمی است، دیگری طلعت علوی‌اش است. طلعت حسنی‌اش است، حسینی‌اش است تا مهدوی‌اش. یک حقیقت است در جلوه‌های گوناگون، در تجلی است.

۳۵ آیه ۲۱ سوره مبارکه حدید

بیشتر، می‌روند جلوتر؛ جلوتر یعنی به یک عبارتی بالاتر. بعد در یک روایتی دارد که به آن‌ها می‌گویند خیلی خوب، خوش گذشت؟ «طُوبَى لَهُمْ وَحُسْنُ مَأَبٍ»^{۳۶} چه جای خوبی، چه عاقبت خوشی، دیگر این جا «خالدین فیها» هستید و جاودان، خلاصه هرچه که می‌خواهید عشق کنید، این دیگر در اختیار شماست. آن جا که رسیدند می‌گویند خیلی خوب، خوش گذشت؟ تکمیل است؟ می‌گویند نه، نه نشد. دائم اطراف را نگاه می‌کنند، دیگر چه می‌خواهید؟ می‌گویند تا ما حسین (علیه‌السلام) را زیارت نکنیم بهشت برای ما بهشت نیست. بهشت یک نعمت عجیبی دارد که مافوق همه نعمت‌ها است و آن نعمت هم‌سخن شدن با

حسین (علیه‌السلام) است، حادث الحسین برسند به یک جایی که با ابا عبدالله هم کلام بشوند. این که عرض می‌کنم حواس‌تان باشد یک مرحله‌ای هست که با یک جلوه‌هایی از همان وقت از دنیا رفتن عنایت‌شان شامل است. در آن لحظه‌ای که انسان مؤمنی دارد از دنیا می‌رود همان جا به او نشان می‌دهند که دیگر دلش پر می‌کشد، یک جلوه حسینی ببیند، یک جلوه علوی ببیند، دلش می‌رود، یعنی جاننش می‌رود، مثلاً همین جور سبک، راحت، شادمان، خرامان، همین طور بی‌سروپا می‌رود، حسین (علیه‌السلام) را که می‌بیند دیگر اصلاً معطل نمی‌شود. این با نکته‌ای که عرض کردم فرق می‌کند، این مرتبه یک مرتبه دیگری است، این کار برای هر کسی نیست،

بیشتر، می‌روند جلوتر؛ جلوتر یعنی به یک عبارتی بالاتر. بعد در یک روایتی دارد که به آن‌ها می‌گویند خیلی خوب، خوش گذشت؟ «طُوبَى لَهُمْ وَحُسْنُ مَأَبٍ»^{۳۶} چه جای خوبی، چه عاقبت خوشی، دیگر این جا «خالدین فیها» هستید و جاودان، خلاصه هرچه که می‌خواهید عشق کنید، این دیگر در اختیار شماست. آن جا که رسیدند می‌گویند خیلی خوب، خوش گذشت؟ تکمیل است؟ می‌گویند نه، نه نشد. دائم اطراف را نگاه می‌کنند، دیگر چه می‌خواهید؟ می‌گویند تا ما حسین (علیه‌السلام) را زیارت نکنیم بهشت برای ما بهشت نیست. بهشت یک نعمت عجیبی دارد که مافوق همه نعمت‌ها است و آن نعمت هم‌سخن شدن با

مرحله اطاعتی. البته قبلش هم معرفتی است، معرفت در کل آن هست، مرحله به مرحله هست. برسند به آن مرحله.

ان شاءالله خدای متعال روزی‌تان کند. آن مرحله همان مرحله‌ای است که اسمش هست تشیع، مرحله شیعیگی این است که آن خط را می‌رود. ظاهراً این راه را امام حسین (علیه‌الصلوة والسلام) به خاطر جایگاه ویژه‌ای که دارد تسهیل می‌کند، تسریع می‌کند، برای دوستانش مسیر را هموار می‌کند تا بخواهند برسند. این‌ها دیگر تصرف‌های حضرت است. در همان روایت هم هست که فرمودند همه ما سفینه نجات هستیم اما «سَفِينَةُ الْحُسَيْنِ أَسْرَعُ»؛ یعنی سرعتش بیشتر است.

بحار الانوار، ج ۲۶، ص ۳۲۲، ۴۰

حدیث ۱۴

این‌ها خیلی خاص است. امام صادق (علیه‌السلام) فرمود سوره فجر را زیاد بخوانید، «فإنها سورة الحسين عليه السلام»^{۳۷} این سوره امام حسین است، این را زیاد بخوانید. چه در فریضه نماز واجب، چه در نماز مستحب بخوانید. بعد می‌رسید به آن جا که «يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ * ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَةً...»^{۳۸} همان است. «فَادْخُلِي فِي عِبَادِي * وَادْخُلِي جَنَّاتِي»^{۳۹}.

آن‌هایی که دنبال یک چنین مقاصد بالایی هستند باید رابطه‌شان را با اباعبدالله (علیه‌السلام) از مرحله محبتی برسانند به مرحله مودتی، چون آن جا کشش دارد. برسانند به

۳۷ سفینه البحار، ج ۲ ص ۳۴۶

۳۸ آیات ۲۷ و ۲۸ سوره مبارکه فجر

۳۹ آیات ۲۹ و ۳۰ سوره مبارکه فجر

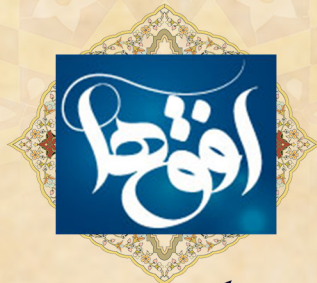
قسمت می‌دهیم به حق خود
 آن حضرت، نائب بزرگوارش
 رهبر عزیزمان را برای ما حفظ
 بفرما. تا ظهور امام عصر و
 در کنار آن حضرت ما را از
 برکت وجود نازنینش بهره‌مند
 کن. دشمنان اسلام، آمریکای
 جهان‌خوار، رژیم صهیونیستی
 بیش از این خوار و ذلیل و
 منکوب بفرما. حامیان‌شان را
 رسوا بفرما. خائنین به آرمان
 قدس را رسوا بفرما. قسمت
 می‌دهیم به حق محمد و
 آل محمد، نصرت مخصوص
 خودت را بر جبهه مقاومت،
 بر مردم مظلوم فلسطین و غزه
 نازل بفرما. قسمت می‌دهیم به
 حق محمد و آل محمد به لطف
 و کرم، ارواح مطهر شهداء،
 امام راحل عظیم‌الشان‌مان را
 از ما راضی بفرما. گذشتگان
 ما غرق دریای رحمت و
 کرمت بفرما. پایان امر ما را

«إِلَهِي بِحَقِّ مَنْ نَجَاكَ وَ
 بِحَقِّ مَنْ دَعَاكَ فِي الْبَرِّ
 وَ الْبَحْرِ تَفَضَّلْ عَلَيَّ فَقَرَاءِ
 الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالْغِنَاءِ
 وَ الثَّرْوَةِ وَ عَلَيَّ مَرْضَى
 الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالشِّفَاءِ
 وَ الصِّحَّةِ وَ عَلَيَّ أَحْيَاءِ
 الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِاللِّطْفِ
 وَ الْكِرَامِ وَ عَلَيَّ أَمْوَاتِ
 الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالْمَغْفِرَةِ
 وَ الرَّحْمَةِ وَ عَلَيَّ غُرَبَاءِ
 الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالرَّدِّ
 إِلَيَّ أَوْطَانَهُمْ سَالِمِينَ غَانِمِينَ
 بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ».

در فرج امام زمان‌مان تسریع
 بفرما. قلب مقدسش را از ما
 راضی بفرما. ما را مشمول
 دعا‌های آن حضرت قرار بده.
 ما را جزء مقدمه‌سازهای ظهور
 آن حضرت قرار بده. ما را
 جزء شهدای مسیر ظهور آن
 حضرت قرار بده. ما را مورد
 رضای آن حضرت قرار بده.

به سعادت و سعادت ما را در
شهادت قرار بده. ما را جزء
فائزین قرار بده. ما را جزء
رسندگان به فوز مبین قرار
بده. ما را جزء رندگان به
فوز کبیر قرار بده. ما را جزء
رسندگان به فوز عظیم قرار
بده. برای استجاب دعاها
هم صلواتی اهداء بفرمایید.
«اللهم صل علی محمد و آل محمد».

افوغها؛ درنگی بر مسئله‌تعلیم و تربیت

OfoghHa.ir © سامانه پیامکی: ۳۰۰۰۴۸۵۹۵۹

۲ شنبه‌ها

از ساعت ۱۸ الی ۱۹:۳۰

(۶ ماه اول سال)

تهران، خیابان سرچشمه
مجتمع فرهنگی شهدای هفتم تیر